

Toespraak

van de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, prof.dr. J.A. Bruijn

Herdenking Cobi Schoondergang-Horikx (1933-2023)

datum 14 november 2023

Wij hebben de goede gewoonte om de oud-leden die ons zijn ontvallen hier te herdenken.

Vandaag gedenken wij Cobi Schoondergang-Horikx die 26 september jongstleden op 90-jarige leeftijd overleed. Zij was voor GroenLinks acht jaar lid van de Eerste Kamer, van 13 juni 1995 tot 10 juni 2003.

Ik heet ook haar familie van harte welkom bij deze herdenking.

Jacoba Anna Horikx werd 10 maart 1933 geboren in Leiden. Na de HBS trouwde ze en duurde het een aantal jaar voor ze planologie en filosofie ging studeren aan de Universiteit van Amsterdam. Ook volgde ze later nog een postacademische opleiding bestuurskunde.

Cobi Schoondergang-Horikx werkte vijf jaar als beleidsmedewerker bij het Provinciaal Overlegorgaan Gehandicaptenbeleid van de provincie Noord-Holland. In de tussentijd was ze actief lid van de Politieke Partij Radikalen geworden, de PPR. Als eerste opvolger was ze nog een paar jaar medewerker van de Tweede Kamerfractie van de PPR.

De reden om politiek actief te worden lag in de jaren zeventig toen ze met succes actie had gevoerd tegen de komst van een nieuwe haven in IJmuiden. Het vormde het begin van wat later een overstap naar de politiek zou worden, omdat ze het idee had dat als ze echt iets wilde veranderen, ze aan de andere kant van de tafel moest zitten.

In 1982 werd Cobi Schoondergang gekozen als lid van de Provinciale Staten van Noord-Holland. Dat zou ze dertien jaar blijven, waarvan negen jaar als fractievoorzitter, en de laatste vier jaar als lid namens GroenLinks, de partij waar de PPR in op was gegaan.

Nadat ze in april 1995 was gestopt als Statenlid, werd ze in juni alweer beëdigd als lid van de Eerste Kamer.

Een half jaar later hield ze haar maidenspeech bij de Wet educatie en beroepsonderwijs, de WEB, waarmee onder andere de regionale opleidingscentra aan het Nederlandse onderwijsstelsel werden toegevoegd.

In haar bijdrage hekelde ze – en ik citeer – “dat er weer eens een wetsvoorstel door de Eerste Kamer wordt gejaagd. De WEB is de grootste reorganisatie op onderwijsgebied, zowel in aantal betrokkenen als in breedte van het onderwijs. (...) Zo’n operatie vereist een zorgvuldige behandeling, ook in de Eerste Kamer; juist in de Eerste Kamer.” Einde citaat. Het is een irritatie die de senaat anno 2023 ook nog wel eens bekruipt.

Bij haar afscheid van de Kamer op 3 juni 2003 ontving Cobi Schoondergang uit handen van toenmalig Kamervoorzitter Braks een koninklijke onderscheiding. Voor een lid van een partij die normaliter geen voorstander is van het Koninklijk Huis was zij op dit punt een opvallende buitenstaander.

Ze was trots op haar lintje, voorstander van het koningshuis en eigenzinnig drager van hoeden op Prinsjesdag ‘in een tijd dat een GroenLinkser echt geen hoed op deed,’ aldus voormalig fractiegenoot Ans Zwerver.

Dat was ook zichtbaar bij haar uitvaart: dochters, schoondochters, klein- en achterkleinkinderen droegen de hoeden die hun moeder, schoonmoeder, grootmoeder en overgrootmoeder droeg tijdens de Verenigde Vergaderingen der Staten-Generaal op Prinsjesdag.

datum 14 november 2023

blad 2

Ook na haar politieke pensionering bleef Cobi Schoondergang zeer actief. Zo was ze betrokken bij het opzetten van leerstoelen voor vredeswetenschappen, bleef ze zich bijscholen als filosofe en was ze voorzitter van de afdeling Santpoort/Driehuis van De Zonnebloem.

Cobi Schoondergang-Horikx was een eigenzinnig pleitbezorger van een betere wereld. Ze nam altijd goed voorbereid deel aan debatten, of dat nu was als actievoerder of politicus en was niet te beroerd om van standpunt te veranderen als de argumenten haar konden overtuigen. Moge ons respect voor haar persoon en haar verdiensten voor de samenleving en de Nederlandse parlementaire democratie tot steun zijn voor haar familie en vrienden.

Ik verzoek een ieder om een moment stilte in acht te nemen.